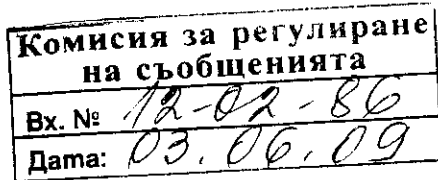

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 2.6.2009
C(2009)4384

SG-Greffe (2009) D/ 3118

Комисия за регулиране на
съобщенията (КРС)ул. „Гурко“ № 6
София 1000
България/BulgariaНа вниманието на
Г-н Веселин Божков

Факс: +359 2 987 06 95

Уважаеми г-н Божков,

Относно: Преписка BG/2009/0911: Пазари на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и за бизнес потребители

Забележки съгласно член 7, параграф 3 от Директива 2002/21/ЕО¹

I. ПРОЦЕДУРА

На 30 април 2009 г. Комисията регистрира нотификация от българския национален регулаторен орган — *Комисията за регулиране на съобщенията (КРС)*, относно пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и за бизнес потребители в България².

Националното обществено обсъждане³ на проекта за решение беше проведено в периода от 1 декември 2008 г. до 15 януари 2009 г. Установеният в член 7, параграф 3 от Рамковата директива едномесечен срок изтича на 2 юни 2009 г.

¹ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (наричана по-долу „Рамкова директива“), ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33.

² Отговарящи на пазар 1 от Препоръка 2007/879/ЕС на Комисията от 17 декември 2007 г. относно релевантните пазари на продукти и услуги от сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex ante* в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, ОВ L 344, 28.12.2007 г., стр. 65 (наричана по-долу „Препоръката“).

³ В съответствие с член 6 от Рамковата директива.

На 13 май 2009 г. до КРС⁴ беше изпратена молба за информация и на 18 май 2009 г. беше получен отговор.

Съгласно член 7, параграф 3 от Рамковата директива националните регулаторни органи (НРО) и Комисията могат да отправят забележки до съответния национален регулаторен орган по нотифицираните проектомерки.

II. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТОМЯРКАТА

II.1. Определяне на пазара

Нотификацията се отнася за пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и за бизнес потребители.

В настоящата нотификация КРС определя самостоятелни пазари за домашни и за бизнес потребители въз основа на различните нужди на тези потребителски групи⁵, което обуславя търсенето на различни видове услуги на пазара. Таксите за откриване на телефонна линия и месечните абонаментни такси за бизнес потребители са значително по-високи от тези за домашни потребители. Също така КРС нотифицира, че операторите отправят към тези две категории потребители специфични предложения и използват различен маркетингов подход в зависимост от целевата група. На тези основания КРС достига до заключението, че е малко вероятно предприятие, което е насочило своите маркетингови усилия към бизнес потребители, да започне да предлага своите услуги предимно на домашни потребители в резултат на малко, но съществено и трайно увеличение на цената (Small but Significant and Non-transitory Increase in Price), както и обратното.

КРС включва в дефиницията на пазара услуги за достъп, които се предоставят посредством аналогови абонатни линии (PSTN), цифрови абонатни линии (ISDN), кабелни и безжични мрежи. По отношение на осигуряването на услуги за достъп посредством безжични мрежи, конвергентните продукти с фиксиран достъп, предоставяни от операторите на мобилни мрежи, биват също включени в пазара. В допълнение, не само теснолентовият достъп, но и услугите за достъп, базирани на безжични широколентови технологии за достъп, като например CDMA и WiMax, са включени в съответния пазар. В тази връзка, в отговор на молбата за предоставяне на информация КРС допълнително пояснява, че при отчитане на принципа на технологична неутралност тя предлага в продуктовете пазари на достъп до обществена телефонна мрежа да бъдат включени всички технологии, използвани към настоящия момент от предприятията за предоставяне на достъп в определено местоположение с цел извършване и/или получаване на телефонно обаждане⁶. КРС посочва още, че линиите за широколентов достъп, които не се използват за предоставяне на достъп в определено местоположение, не са включени в съответните продуктови пазари.

⁴ Съгласно член 5, параграф 2 от Рамковата директива.

⁵ Например ISDN достъп се използва само от бизнес потребители.

⁶ В България всички предприятия, предоставящи телефонни услуги в определено местоположение (включително използващите безжични технологии), използват географски номера и са задължени да покриват определени изисквания за качество, установени в техните лицензи.

КРС упоменава предприятията, които предоставят достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и за бизнес потребители, и включва мрежите на тези предприятия в съответните пазари⁷.

КРС достига до заключението, че пазарите на достъп на дребно са национални по обхват.

II.2. Установяване на значително въздействие върху пазара (наричано по-долу „ЗВП“)

КРС предлага да определи историческия оператор, „Българска телекомуникационна компания“ АД (наричана по-долу „БТК“), като притежаваш ЗВП в двата пазара на достъп на дребно въз основа на следните критерии: i) висок пазарен дял на БТК (по отношение на телефонните линии за достъп и на приходите); ii) високи и непреходни бариери за навлизане и разширяване, в т.ч. икономии от мащаба и обхвата, вертикална интеграция, контрол на инфраструктурата, която не може лесно да се дублира; iii) недостатъчна или слаба покупателна способност и iv) наличие на продуктово разнообразие.

Според информацията, предоставена от КРС, БТК има следните пазарни дялове в съответните пазари:

Пазарни дялове на БТК на пазар 1 (пазари на достъп на дребно)				
	Домашни потребители: линии за достъп	Бизнес потребители: линии за достъп	Домашни потребители: приходи	Бизнес потребители: приходи
2005 г.	99,8 %	99,1 %	100 %	99,8 %
2006 г.	99,7 %	95,5 %	99,9 %	99,4 %
2007 г.	99,1 %	89,1 %	99,6 %	98,4 %

II.3. Регулаторни мерки

КРС предлага да наложи на БТК следните мерки на ниво предоставяне на услуги на едро във връзка с достъпа до обществена телефонна мрежа в определено местоположение както за домашни, така и за бизнес потребители:

- Задължение за предоставяне на услугите „избор на оператор за всяко повикване“ (Carrier Selection) и „избор на оператор на абонаментна основа“ (Carrier Pre-Selection);
- Задължение за предоставяне на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“ (Wholesale line rental)⁸;
- Задължение за равнопоставеност във връзка с предоставянето на CS, CPS и WLR;
- Задължение за прозрачност във връзка с предоставянето на CS, CPS и WLR;

⁷ Към момента на провеждане на пазарния анализ шестнадесет предприятия оперираха на пазара: историческият оператор — „Българска телекомуникационна компания“ АД, както и петнадесет алтернативни оператора.

⁸ БТК се задължава също, един месец преди влизане в сила на промяна в цените на дребно, да предлага на заинтересованите предприятия изменение в договорите, с цел въвеждане на съответното изменение в цените на едро за предоставяне на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“ (WLR).

- Задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за отдаване на абонатни линии под наем на едро, за да се гарантира спазването на задълженията за равнопоставеност и прозрачност;
- Разделно счетоводство⁹; както и
- Ценови контрол (разходоориентираност за цените на CS и CPS, както и методология „Retail-minus“ спрямо WLR).

В допълнение, КРС предлага да наложи на БТК следните мерки на ниво предоставяне на услуги на дребно:

- Задължение за равнопоставеност¹⁰;
- Задължение за прозрачност;
- Ценови контрол (изискване за разходоориентирани тарифи; ценови таван; и изискване за предоставяне на информация относно промяната на цената за достъп с едномесечно предизвестие).

III. ЗАБЕЛЕЖКИ

Комисията проучи нотификацията и предоставената от КРС допълнителна информация и има следната забележка¹¹:

Включване на безжични широколентови услуги за достъп в пазара на достъп на дребно

Както бе определено в Препоръката¹², пазарът на достъп на дребно включва предоставянето на свързване или достъп (в определено местоположение или адрес) до обществената телефонна мрежа с цел извършване и/или получаване на телефонно обаждане или на свързани услуги (като факс). Въпреки че услугите за достъп, които се предоставят посредством безжични широколентови технологии за достъп, биха могли също така да подобрят предоставянето на телефонни услуги, като цяло потребителите не биха заменили теснолентовото с широколентово свързване единствено с цел получаване на достъп до гласови услуги. Преди всичко потребителите заменят теснолентовото с широколентово свързване с цел получаване на високоскоростни интернет услуги.

В съответствие с принципите на законодателството в областта на конкуренцията продуктите характеристики и предвидената употреба не са достатъчни, за да се демонстрира дали два продукта са взаимозаменяеми. Функционалната взаимозаменяемост или сходните характеристики не могат, сами по себе си, да представляват достатъчен критерий, тъй като реакциите на

⁹ В отговор на молбата за предоставяне на информация КРС допълнително пояснява, че задължението за водене на разделно счетоводство е наложено на БТК за пазари 2 и 3 (в съответствие с Препоръката от 2007 г.) и то обхваща всички дейности на БТК — както на едро, така и на дребно, включително пазарите, на които предприятието няма значително въздействие върху пазара. В този смисъл задължението за водене на разделно счетоводство не е наложено в следствие на анализа на пазарите на дребно, но то се прилага, тъй като то е наложено от общата мярка спрямо пазарите на едро на генериране/терминиране 2 и 3.

¹⁰ Включително забрана за необосновано обвързване на предоставяните услуги и продукти.

¹¹ Съгласно член 7, параграф 3 от Рамковата директива.

¹² Цитирана в бележка под линия 2.

потребителите по отношение на относителната промяна на цените може също така да бъдат предопределени и от други обстоятелства¹³. Следователно, от функционална гледна точка безжичният ширококолов достъп е по-скоро само отчасти взаимозаменяем с тесноколовите линии за достъп. Функционалните разлики биват отразявани чрез по-високите цени на безжичния ширококолов достъп в сравнение с тесноколовия достъп.

Отклонявайки се от Препоръката, КРС предлага включването на безжичните ширококолови продукти за достъп, които дават възможност за предоставяне/получаване на VoIP услуги, в пазарите на тесноколов достъп на дребно. В своята нотификация обаче КРС не предоставя изчерпателен анализ — базиран на принципите на законодателството в областта на конкуренцията, който би оправдал такова широко определяне на пазара. По-специално, КРС не представя ценовата структура на тесноколовите продукти за достъп и на включените в определения от нея пазар ширококолови продукти за достъп (за да докаже, че в резултат на малко, но съществено и трайно увеличение на цената (SSNIP) потребителите биха преминали от тесноколово свързване към използването единствено на ширококолово свързване).

При липсата на допълнителна фактическа информация, въз основа на която да се оцени дали безжичният ширококолов достъп може да бъде сметен за заместител на тесноколовия достъп в България, не може да бъде взето окончателно становище по отношение на това дали безжичните ширококолови продукти за достъп са част от пазара на достъп на дребно в България. Включването на тези услуги обаче не оказва влияние върху решението по преписката. Въз основа на настоящия анализ КРС не предлага налагането на мерки спрямо безжичните ширококолови услуги за достъп. Ето защо, в тази връзка, пазарната дефиниция може да няма окончателен характер. Все пак Комисията призовава КРС да пристъпи към по-задълбочена оценка на заменяемостта в рамките на следващия анализ на пазара.

Съгласно член 7, параграф 5 от Рамковата директива КРС трябва да отчете максимално забележките на другите НРО и Комисията и може да приеме произтичащата проектомарка, като в случай че го направи, съобщава на Комисията за това.

Становището на Комисията по отношение на тази конкретна нотификация не засяга становището, която тя може да приеме спрямо други нотифицирани проектомарки.

Съгласно точка 15 от Препоръка 2008/850/ЕО¹⁴ Комисията ще публикува настоящия документ на своя уебсайт. Комисията не счита за поверителна информацията, съдържаща се в настоящия документ. Приканваме Ви да информирате Комисията¹⁵ в рамките на три работни дни след получаване на

¹³ Вж. Известие на Комисията относно определението за релевантни пазари по смисъла на правото на Европейската общност в областта на конкуренцията (97/В 372/03), параграф 36.

¹⁴ Препоръка 2008/850/ЕО на Комисията от 15 октомври 2008 г. относно уведомленията, сроковете и консултациите, предвидени в член 7 от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, ОВ L 301, 12.11.2008 г., стр. 23.

¹⁵ Вашето искане следва да бъде изпратено или по електронна поща: INFSO-COMP-ARTICLE7@ec.europa.eu, или по факс: +32 2 298 87 82.

документа дали считате, че в съответствие с правилата на Общността и с националните правила за търговската тайна настоящият документ съдържа поверителна информация, която желаете да бъде изтрита преди това публикуване¹⁶. В случай на такова искане то следва да бъде обосновано.

С уважение,
За Комисията
Philip Lowe
Генерален директор

¹⁶ Комисията може да информира обществеността за резултатите от своята оценка преди изтичането на този триднешен срок.